

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Zagreb, srpanj 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2015	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2015.	14
III.	MIŠLJENJE	25

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/16-01/1
URBROJ: 613-02-01-16-6

Zagreb, 1.srpnja 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA GOSPODARSTVA ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva gospodarstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 18. siječnja do 1. srpnja 2016.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13), Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvoj i unapređenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, instrumente i mjere gospodarske politike; industrijsku politiku i politiku primjene inovacija i novih tehnologija; sudjeluje u politikama razvoja iz područja prerađivačke, drveno-prerađivačke i prehrambene industrije; upravljanje jamstvenim fondom za unapređenje industrije; poslove vezane uz primjenu i korištenje prava intelektualnog i industrijskog vlasništva i poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva; energetska politiku Republike Hrvatske; rudarstvo; strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza te inspekcijske poslove u gospodarstvu. S drugim nadležnim tijelima državne uprave sudjeluje u koordinaciji strategije upravljanja državnom imovinom, uključujući i sudjelovanje u koordinaciji restrukturiranja i sanacije pravnih osoba, izradi analiza u postupcima restrukturiranja trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te upravljanja vlasničkim udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske; djelatnost trgovine na unutarnjem tržištu Europske unije; opskrbu i cijene; nacionalnu koordinaciju aktivnosti djelovanja na unutarnjem tržištu Europske unije, uključujući tehničko zakonodavstvo i infrastrukturu kvalitete, koordinaciju i razvoj nacionalne politike u području normizacije, akreditacije, ocjene sukladnosti i mjeriteljstva; stanje i pojave na tržištu; zaštitu potrošača; strateške robne zalihe, sudjeluje u pripremi i upravljanju strateških i operativnih dokumenata i programa za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unapređenju konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva. Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na razvoj, unapređenje i koordinaciju sustava javnih nabava; unapređenje i razvoj sustava koncesija u području svoje nadležnosti i nadzor nad njegovim provođenjem te unapređenje i razvoj sustava javno-privatnog partnerstva. Obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonima.

Prema odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 148/13), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014., Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području energetike, rudarstva, opreme pod tlakom i zaštite potrošača. Od početka siječnja 2014. prestao je s radom Državni inspektorat, a dio poslova i zaposlenika (156 zaposlenika) je preuzelo Ministarstvo.

Za obavljanje djelatnosti, na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo koristi poslovni prostor u vlasništvu Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, bez plaćanja zakupnine.

Na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva (Narodne novine 102/13, 10/14, 120/14 i 26/15), za obavljanje djelatnosti ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo Ministarstva, Uprava za energetiku i rudarstvo, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište, Uprava za industriju, investicije i programe i projekte Europske unije, Uprava za sustav javne nabave, Uprava za inspekcijske poslove u gospodarstvu, Ravnateljstvo za robne zalihe, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Samostalni odjel za odnose s javnošću, Samostalni odjel za provedbu međunarodnih i EU projekata i programa IPA-I te Samostalna služba za europske i međunarodne poslove.

Početak 2015. u Ministarstvu je bilo 365, a koncem 2015. je bilo 380 zaposlenika.

Od 16. studenoga 2012. do 22. siječnja 2016. zakonski zastupnik je bio ministar Ivan Vrdoljak. Nakon navedenog datuma zakonski zastupnik je ministar Tomislav Panenić.

U okviru razdjela 049 Ministarstvo gospodarstva je provedena statusna promjena pripajanja dvije agencije. Koncem prosinca 2014. stupili su na snagu Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o osnivanju Agencije za investicije i konkurentnost te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu. Stupanjem na snagu navedenih zakona ispunjene su pretpostavke za provedbu pripajanja Agencije za javno-privatno partnerstvo Agenciji za investicije i konkurentnost, što je provedeno 28. veljače 2015. Neurošena sredstva državnog proračuna Agencije za javno-privatno partnerstvo za 2015., raspoređena su Agenciji za investicije i konkurentnost, koja je preuzela zaposlene, prava i obveze, financijska sredstva, pismohranu i opremu Agencije za javno-privatno partnerstvo.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2015. je iznosio 1.037.822.469,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna financijski plan je smanjen za 90.169.539,00 kn ili 8,7 % te iznosi 947.652.930,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna te preraspodjelama proračunskih sredstava po odlukama ministra financija, vrijednosno značajnije su smanjena sredstva planirana za provedbu programa Jačanje konkurentnosti gospodarstva poticanjem investicija i učinkovitim korištenjem EU sredstava u iznosu 71.404.539,00 kn i programa Razvoj, unapređenje konkurentnosti i restrukturiranje industrije u iznosu 37.600.000,00 kn. Vrijednosno značajnije su povećana planirana sredstva za provedbu programa Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva Republike Hrvatske u iznosu 18.465.000,00 kn.

Sredstva u iznosu 947.652.930,00 kn su planirana za provedbu sljedećih pet programa; Razvoj, unapređenje konkurentnosti i restrukturiranje industrije u iznosu 427.166.033,00 kn ili 45,1 %, Jačanje konkurentnosti gospodarstva poticanjem investicija i učinkovitim korištenjem EU sredstava u iznosu 236.342.104,00 kn ili 24,9 %, Razvoj energetskog sustava i gospodarenja mineralnim sirovinama u iznosu 155.851.793,00 kn ili 16,5%, Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva Republike Hrvatske u iznosu 125.026.000,00 kn ili 13,2 % te programa Razvoj i standardizacija trgovine i unutarnjeg tržišta u iznosu 3.267.000,00 kn ili 0,3 %.

Prema izvorima sredstava, financiranje navedenih programa planirano je proračunskim sredstvima u iznosu 593.224.961,00 kn, sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu 235.013.976,00 kn, sredstvima pomoći i darovnicama EU u iznosu 112.663.993,00 kn te prihodima za posebne namjene u iznosu 6.750.000,00 kn.

Financijskim planom za 2015. primici od financijske imovine i zaduživanja nisu planirani, a ostvareni u iznosu 320.344.072,00 kn za financiranje subvencija za restrukturiranje brodogradilišta. Vrijednosno najznačajnije odstupanje od plana ostvareno je u okviru aktivnosti koje se financiraju sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj te sredstvima pomoći i darovnicama EU.

U okviru programa Jačanje konkurentnosti gospodarstva poticanjem investicija i učinkovitim korištenjem EU sredstava, za provedbu OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., u 2015. je planirano 235.752.604,00 kn.

Financiranje navedenog operativnog programa planirano je sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) u iznosu 234.515.801,00 kn i sredstvima državnog proračuna u iznosu 1.236.803,00 kn. Sredstva su u većem dijelu planirana za rashode za tekuće prijenose subjektima izvan općeg proračuna u iznosu 175.000.000,00 kn, rashode za usluge u iznosu 36.737.013,00 kn, tekuće i kapitalne pomoći temeljem prijena EU sredstava u iznosu 20.000.000,00 kn te za plaće u iznosu 3.136.498,00 kn. U 2015. za provedbu navedenog operativnog programa su ostvareni rashodi u iznosu 3.572.236,00 kn što je 1,5 % planiranoga iznosa (u najvećem dijelu za plaće zaposlenika Ministarstva u okviru Sektora za pripremu programa i provedbu projekata EU i Sektora za provedbu programa EU).

Rashodi za prijenose sredstava subjektima izvan općeg proračuna koji su planirani u iznosu 175.000.000,00 kn i za tekuće i kapitalne pomoći koji su planirani u iznosu 20.000.000,00 kn, u 2015. nisu ostvareni. Dva javna poziva u vezi s korištenjem navedenih sredstava EU planirana u 2015., nisu objavljena. Prema obrazloženju Ministarstva, na preporuku Europske komisije, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (Upravljačko tijelo OP konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.) je uvjetovalo Ministarstvu i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta (posrednička tijela prve razine), objavu natječaja i provedbu strateških projekata dobivanjem pozitivnog mišljenja Europske komisije na Strategiju pametne specijalizacije Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Strategija). U svibnju 2015. Europskoj komisiji je dostavljen nacrt navedene Strategije, a konačni nacrt je dostavljen u rujnu 2015. Pozitivno mišljenje Europske komisije dobiveno je koncem siječnja 2016. Rok za donošenje Strategije pametne specijalizacije te za dobivanje pozitivnog mišljenja Europske komisije zemljama članicama Europske unije je konac 2016. Kako do konca 2015. nije pribavljeno pozitivno mišljenje na navedenu Strategiju, nisu objavljeni natječaji i planirana sredstva EU nisu iskorištena. Provedba projekata iz programa OP konkurentnost i kohezija 2014. - 2020. prenesena je u 2016. Prema podacima Ministarstva, u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020., Republici Hrvatskoj je na raspolaganju 6,881 milijarda EUR, od čega 4,321 milijarda EUR iz Europskog fonda za regionalni razvoj i 2,559 milijardi EUR iz Kohezijskog fonda. Početkom 2016. u tijeku je priprema natječaja ukupne vrijednosti 206,4 milijuna EUR.

U okviru programa Razvoj energetskeg sustava i gospodarenja mineralnim sirovinama planirani su prihodi od pomoći EU u iznosu 110.250.000,00 kn za provedbu aktivnosti NER300 Europska nagrada za inovativne tehnologije. U 2015. pomoć EU za navedenu namjenu je ostvarena u iznosu 66.946.721,00 kn, a namijenjena je za tekuće prijenose EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna. Preostali iznos pomoći uvjetovan je provedbom programa.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2016. u iznosu 855.868.151,00 kn te za 2017. u iznosu 743.919.401,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su i dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku sljedeći izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 977.524.087,00 kn, što je za 523.812.994,00 kn ili 34,9 0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Manje su ostvareni prihodi iz proračuna za 242.019.646,00 kn te primici od financijske imovine i zaduživanja za 359.584.124,00 kn. Više su ostvarene pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna za 74.716.195,00 kn te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 3.074.581,00 kn. Prihodi i primici za 2015. su ostvareni za 29.871.157,00 kn ili 3,2 % više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	817.348.759,00	575.329.113,00	70,4
2.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekta unutar općeg proračuna	3.918.105,00	78.634.300,00	2 006,9
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	142.021,00	3.216.602,00	2 264,9
4.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	679.928.196,00	320.344.072,00	47,1
	Ukupno	1.501.337.081,00	977.524.087,00	65,1

Prihodi iz proračuna u iznosu 575.329.113,00 kn čine 58, 9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 573.290.213,00 kn i rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.038.900,00 kn. Prihodi za financiranje rashoda poslovanja su u većem dijelu ostvareni za subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 232.899.261,00 kn, materijalne rashode u iznosu 79.588.816,00 kn, ostale rashode u iznosu 78.481.881,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 50.906.043,00 kn, pomoći unutar opće države u iznosu 18.033.234,00 kn te za subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 5.000.000,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i unutar općeg proračuna su ostvareni u iznosu 78.634.300,00 kn, što je za 74.716.195,00 kn ili 1 906,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Odnose se na tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu 77.994.404,00 i ostale potpore unutar opće države u iznosu 639.896,00 kn. Tekuće pomoći od institucija i tijela EU su u većem dijelu ostvarene za provedbu aktivnosti NER 300 Europska nagrada za inovativne tehnologije u iznosu 66.946.721,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su ostvareni u iznosu 3.216.602,00 kn, što je za 3.074.581,00 kn ili 2.164,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Do odstupanja je došlo zbog promjene računa za njihovo evidentiranje u poslovnim knjigama Ministarstva. U 2014. navedeni prihodi su bili evidentirani u okviru prihoda iz proračuna (izvor 11), a u 2015. su evidentirani na računu prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (izvor 43). Prihodi u iznosu 3.216.602,00 kn se odnose na prihode od uplata za stručne ispite u iznosu 1.930.063,00 kn, za usluge revizije minerala u iznosu 1.045.261,00 kn te na prihode od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 241.278,00 kn za naknade za stručno osposobljavanje (rad bez zasnivanja radnog odnosa).

Primici od financijske imovine i zaduživanja su ostvareni u iznosu 320.344.072,00 kn, što je za 359.584.124,00 kn ili 52,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na primitke od zajmova za podmirenje obveza za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 1.016.228.050,00, kn, što je za 484.084.173,00 kn ili 32,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije su smanjeni rashodi za subvencije koji su manji za 729.571.733,00 kn ili 55,1%, a povećani su ostali rashodi koji su viši 67.081.881,00 kn ili 588,4 % i izdaci za financijsku imovinu koji su viši za 184.872.710,00 kn. Rashodi i izdaci za 2015. su ostvareni za 68.575.120,00 kn ili 7,2 % više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	49.814.941,00	50.906.043,00	102,2
2.	Materijalni rashodi	57.431.981,00	79.588.816,00	138,6
3.	Financijski rashodi	95.559,00	20.662,00	21,6
4.	Subvencije	1.323.675.554,00	594.103.821,00	44,9
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	49.418.122,00	27.111.452,00	54,9
6.	Ostali rashodi	11.400.000,00	78.481.881,00	688,4
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.377.847,00	1.044.446,00	12,5
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	98.219,00	184.970.929,00	-
	Ukupno	1.500.312.223,00	1.016.228.050,00	67,7
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	38.703.963,00	-
	Višak prihoda i primitaka	1.024.858,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci se odnose na subvencije u iznosu 594.103.821,00 kn koji čine 58,5 % ukupnih rashoda i izdataka, izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 184.970.929,00 kn, koji čine 18,2 % ukupnih rashoda i izdataka, materijalne rashode u iznosu 79.588.816,00 kn, koji čine 7,8 % ukupnih rashoda i izdataka, ostale rashode (tekuće donacije i prijenosi EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna) u iznosu 78.481.881,00 kn, koji čine 7,7 % ukupnih rashoda i izdataka te rashode za zaposlene u iznosu 50.906.043,00 kn, koji čine 5,0 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 50.906.043,00 kn. Odnose se na bruto plaće u iznosu 42.938.937,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 7.323.268,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 643.838,00 kn.

Rashodi za usluge su ostvareni u iznosu 64.444.221,00 kn, što je za 18.701.265,00 kn ili 40,9 % više nego prethodne godine. Vrijednosno najznačajnije su povećani rashodi za intelektualne i osobne usluge.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge su ostvareni u iznosu 55.362.802,00 kn. U najvećem dijelu, u iznosu 48.427.440,00 kn, se odnose na rashode za arbitražni postupak između Republike Hrvatske i društva MOL plc iz Mađarske. Ostvareni su za usluge zastupanja Republike Hrvatske na arbitražnom sudu od strane odvjetničkog društva iz Washingtona u iznosu 29.892.933,00 kn (mjesečni paušalni iznos 364.000,00 USD, odnosno godišnje 4.368.000,00 USD), usluge vještačenja inozemnih i domaćih vještaka u iznosu 12.068.884,00 kn, sudske pristojbe u iznosu 6.318.362,00 kn i druge usluge u vezi s arbitražnim postupkom u iznosu 147.261,00 kn. Predarbitražni postupak (postupak mirenja) između Republike Hrvatske i društva MOL plc iz Mađarske je započeo koncem 2013. u New Yorku. U vezi s navedenim predarbitražnim postupkom, za savjetodavne usluge odvjetničkom društvu iz Washingtona u 2013. na teret proračunske zalihe su ostvareni rashodi u iznosu 610.151,00 kn. Kako postupak mirenja nije uspio, u 2014. je pokrenut arbitražni postupak (ad hoc arbitraža) sa sjedištem u Zurichu. Za usluge zastupanja pri arbitražnom sudu, sudske pristojbe i usluge vještačenja u 2014. su iz proračuna Ministarstva ostvareni rashodi u iznosu 30.259.663,00 kn. Ukupno su od konca 2013. do konca 2015. za usluge predarbitražnog i arbitražnog postupka ostvareni rashodi u iznosu 79.297.254,00 kn (u 2013. u iznosu 610.151,00 kn, u 2014. u iznosu 30.259.663,00 kn te u 2015. u iznosu 48.427.440,00 kn). Do konca travnja 2016. arbitražni postupak nije završen.

Rashodi za subvencije u iznosu 594.103.821,00 kn se odnose na rashode za subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu 553.243.334,00 kn te na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 40.860.487,00 kn.

Rashodi za subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu 553.243.334,00 kn se odnose na subvencije za restrukturiranje tri brodogradilišta u iznosu 448.106.170,00 kn, subvencije za 92 poduzetnika u ukupnom iznosu 90.188.421,00 kn za provedbu Operativnog programa regionalnih potpora kapitalnih ulaganja radi zadržavanja i povećanja broja radnika te na subvencije za tri poduzetnika u iznosu 14.948.743,00 kn za opravdane troškove novih radnih mjesta povezanih s investicijskim projektom.

Za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta su u 2015. ostvareni rashodi u iznosu 443.557.170,00 kn, što je za 134.710.137,00 kn ili 43,0 % više od planiranoga iznosa. U poslovnim knjigama Ministarstva, na računu rashoda za navedenu namjenu su evidentirani rashodi u iznosu 448.106.170,00 kn, što je za 4.549.000,00 kn više od ugovorenog iznosa za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta. Razlika u iznosu 4.549.000,00 kn se odnosi na subvencije za otpremnine za zbrinjavanje zaposlenika brodogradilišta iz Trogira ugovorene u ranijim godinama.

Rashodi za restrukturiranje tri brodogradilišta u iznosu 443.557.170,00 kn su ostvareni za subvencije brodogradilištu iz Rijeke u iznosu 170.000.000,00 kn, (financirani su proračunskim sredstvima u iznosu 56.666.667,00 kn i zaduživanjem u iznosu 113.333.333,00) brodogradilištu iz Splita u iznosu 198.557.170,00 kn (financirani su proračunskim sredstvima u iznosu 16.546.431,00 kn i zaduživanjem u iznosu 182.010.739,00 kn), te brodogradilišta iz Trogira u iznosu 75.000.000,00 kn (financirani su proračunskim sredstvima u iznosu 50.000.000,00 kn i zaduživanjem 25.000.000,00 kn).

Ukupni rashodi za subvencije za restrukturiranje navedenih brodogradilišta ostvareni u 2015. u iznosu 443.557.170,00 kn su financirani proračunskim sredstvima u iznosu 123.213.096,00 kn i zaduživanjem (putem factoringa) u iznosu 320.344.074,00 kn.

Rashodi za subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru su planirani u iznosu 5.000.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 40.860.487,00 kn, što je za 35.860.487,00 kn ili 717,2 % više od planiranoga iznosa. Odnose se na poticaje proizvođačima bio goriva za prijevoz, za razdoblje kolovoz-prosinac 2014. u iznosu 21.367.520,00 kn i razliku poticaja za 2014. u iznosu 19.492.967,00 kn. Razlika poticaja za 2014. je nastala kao razlika između poticaja u iznosu 1,70 kn/l određene Odlukom o jediničnom iznosu novčanog poticaja za proizvodnju bio goriva u 2014. godini (Narodne novine 141/13), koju je na prijedlog Ministarstva donijela Vlada Republike Hrvatske i poticaja u iznosu 2,24 kn/l utvrđene Uredbom o poticanju proizvodnje bio goriva za prijevoz (Narodne novine 1/14), koju je također na prijedlog Ministarstva donijela Vlada Republike Hrvatske. Zbog neusuglašenosti visine poticaja za proizvodnju bio goriva određene Odlukom i Uredbom ostvareni su rashodi u iznosu 19.492.967,00 kn. Od 2015. subvencioniranje proizvodnje bio goriva nije u nadležnosti Ministarstva, već se provodi kroz sustav trošarina. Početkom 2015. započela je primjena odredbe članka 84. stavka 10. Zakona o trošarinama (Narodne novine 22/13, 32/13 i 81/13). Prema navedenoj odredbi, distributeri su oslobođeni trošarina razmjerno udjelu bio komponente u standardnom derivatu najviše do 5,0 %, što se smatra državnim potporom. U slučaju potpore oslobađanjem od trošarine, proizvođači prodaju bio gorivo po tržišnoj cijeni.

Ostali rashodi (tekuće donacije i prijenosi EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna) su ostvareni u iznosu 78.481.881,00 kn. Vrijednosno najznačajniji je rashod u iznosu 66.946.721,00 kn (8.844.109 EUR), a financiran je sredstvima pomoći EU. Odnosi se na predfinanciranje iz programa NER 300 Europska nagrada za inovativne tehnologije, namijenjenog borbi protiv klimatskih promjena. Trgovačkom društvu iz Preloga, Europska komisija je odobrila nagradu u iznosu 14.740.181 EUR, što predstavlja maksimalni iznos financiranja. Nagrada je namijenjena provedbi projekta HR GEOc Geothermae (izgradnja geotermalne elektrane koja proizvodi energiju koristeći termalnu vodu). Krajnji datum okončanja Projekta je do konca siječnja 2022. Preostali iznos nagrade od 5.896.072 EUR, Ministarstvo se obvezalo uplatiti korisniku također kao predfinanciranje, do 31. prosinca 2015. Odlukom EK korisnik nagrade ima pravo na ostatak sredstava na temelju dokumenata o provedbi projekta za kojeg je nagrada odobrena.

Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova su ostvareni u iznosu 184.970.929,00 kn. Odnose se na izdatke za podmirenje dijela obveze za zajmove iz 2014. i 2015. uzetih za podmirenje obveza iz ranijih godina prema brodogradilištima na ime subvencija za restrukturiranje brodogradilišta i za financiranje razlike u cijeni gradnje brodova u iznosu 183.792.300,00 kn te za podmirenje obveze za financijski leasing informatičke opreme u iznosu 1.178.629,00 kn.

Ukupno ostvareni prihodi i primici za 2015. iznose 977.524.087,00 kn, a ukupni rashodi i izdaci 1.016.228.050,00 kn te manjak prihoda iznosi 38.703.963,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz 2014. je iznosio 5.805.205,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 32.898.758,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015. ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 165.897.409,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	6.059.251,00	5.090.626,00	84,0
1.1.	Nematerijalna imovina (licence)	3.419,00	1.140,00	33,3
1.2.	Građevinski objekti	12.368,00	12.048,00	97,4
1.3.	Postrojenja i oprema	5.411.613,00	4.595.309,00	84,9
1.4.	Prijevozna sredstva	507.261,00	357.539,00	70,5
1.5.	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	124.590,00	124.590,00	100,0
2.	Financijska imovina	159.030.507,00	160.806.783,00	101,1
2.1.	Novčana sredstva	5.986.789,00	7.650.197,00	127,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	48.070.537,00	48.108.441,00	100,1
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	45.033.661,00	44.153.791,00	98,00
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	55.635,634,00	56.229.044,00	101,1
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	4.303.886,00	4.665.310,00	108,4
	Ukupno imovina	165.089.758,00	165.897.409,00	100,5
3.	Obveze	787.786.689,00	860.200.739,00	109,2
4.	Vlastiti izvori	-622.696.931,00	-694.303.330,00	-111,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	165.089.758,00	165.897.409,00	100,5
	Izvanbilančni zapisi	983.328.450,00	638.136.830,00	64,6

Vrijednost ukupne imovine koncem 2015. je veća za 807.651,00 kn ili 0,5 % u odnosu na stanje početkom godine. Navedeno je rezultat nabave nefinancijske imovine tijekom 2015. te smanjenja vrijednosti imovine zbog rashodovanja i obračuna ispravka vrijednosti.

Novčana sredstva u iznosu 7.650.197,00 kn se odnose na dio sredstava darovnice iz 2005. u iznosu 5.500.000 USD od Međunarodne banke za obnovu i razvoj, na računu kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Namijenjena su za provođenje projekta Obnovljivi izvori energije.

Koncem 2015. potraživanja iznose 148.491.276,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 56.229.044,00 kn, za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 48.108.441,00 kn, te dane zajmove u iznosu 44.153.791,00 kn.

U Bilanci sa stanjem koncem 2015. nisu iskazana dospjela potraživanja, a nedospjela potraživanja su iskazana u iznosu 100.382.835,00 kn (prihodi poslovanja u iznosu 56.229.044,00 kn i dani zajmovi u iznosu 44.153.791,00 kn).

Od potraživanja za prihode poslovanja vrijednosno su značajnija potraživanja od korisnika subvencija za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn i od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 5.336.282,00 kn.

Od potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo, najznačajnije je potraživanje od županija za jamstveni fond u iznosu 48.000.000,00 kn.

Koncem 2015. obveze su iskazane u iznosu 860.200.739,00 kn. U odnosu na 2014. više su za 72.414.050,00 kn ili 9,2 %. Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 815.203.120,00 kn i rashode poslovanja u iznosu 44.997.619,00 kn.

Od obveza iskazanih koncem 2015. u iznosu 860.200.739,00 kn, na dospjele se odnosi 182.645.446,00 kn (za zajmove 146.746.035,00 kn i rashode poslovanja 35.899.411,00 kn), a na nedospjele obveze se odnosi 677.555.293,00 kn (za zajmove 668.457.085,00 kn i rashode poslovanja 9.098.208,00 kn).

Obveze za zajmove u iznosu 815.203.120,00 kn su za 135.373.143,00 kn ili 19,9 % više od obveza za zajmove koncem 2014. Početkom 2015. obveze za zajmove su iznosile 679.829.977,00 kn. Odnose se na obveze za zajmove nastale u 2014. za subvencije za restrukturiranje tri brodogradilišta u iznosu 361.486.107,00 kn, za financiranje razlike u cijeni gradnje brodova u iznosu 313.727.571,00 kn te za leasing informatičke opreme u iznosu 4.616.299,00 kn. Od ukupnih obveza za zajmove iskazanih početkom 2015. za podmirenje u 2015. su dospjeli zajmovi u iznosu 524.022.272,00 kn, a zajmovi u iznosu 155.807.705,00 kn na podmirenje su dospijevali u 2016., a prolongirani su na 2017.

Obveze za zajmove iz 2014. u iznosu 524.022.272,00 kn s dospijećem u 2015., podmirene su proračunskim sredstvima u iznosu 168.424.498,00 kn (zajmovi za brodogradnju u iznosu 167.245.868,00 kn i zajam za leasing informatičke opreme u iznosu 1.178.630,00 kn), a dospjele obveze za zajmove u iznosu 355.597.774,00 kn, nisu podmirene. Tijekom 2015., za dio nepodmirenih obveza u iznosu 208.851.739,00 kn prolongirano je dospijeće u 2016., a za dospjele nepodmirene obveze u iznosu 146.746.035,00 kn nisu prolongirani rokovi dospijeća.

Kako su od obveza za zajmove iz 2014. u iznosu 679.829.977,00 kn, tijekom 2015. proračunskim sredstvima vraćeni zajmovi u iznosu 168.424.499,00 kn, koncem 2015. obveze za zajmove iz 2014. iznose 511.405.478,00 kn. Odnose se na zajmove za financiranje ostatka razlike u cijeni gradnje brodova brodogradilištu iz Rijeke u iznosu 146.481.702,00 kn, subvencije iz 2014. za restrukturiranje tri brodogradilišta u iznosu 361.486.106,00 kn te za leasing informatičke opreme u iznosu 3.437.670,00 kn. Tijekom 2015. (za financiranje subvencija za 2015. za restrukturiranje brodogradilišta) Ministarstvo se zadužilo novim zajmovima u iznosu 320.344.073,00 kn.

Od zajmova uzetih u 2015. proračunskim sredstvima podmiren je dospjeli zajam u iznosu 16.546.431,00 kn te koncem 2015. obveze za zajmove iz 2015. iznose 303.797.642,00 kn. Dospijevaju na podmirenje u 2016. u iznosu 221.065.488,00 kn i u 2017. u iznosu 82.732.154,00 kn.

Kako obveze za zajmove iz 2014. iznose 511.405.478,00 kn, a za zajmove iz 2015. iznose 303.797.642,00 kn, ukupne obveze za zajmove iznose 815.203.120,00 kn, koliko je i iskazano u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. Odnose se na obveze za zajmove za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta i za financiranje razlike u cijeni gradnje brodova) u iznosu 811.765.450,00 kn i za leasing informatičke opreme u iznosu 3.437.670,00 kn.

Zajmovi iz 2014. i 2015. iskazani koncem 2015. u ukupnom iznosu 811.765.450,00 kn dospijevaju za vraćanje u 2016. u iznosu 576.663.260,00 kn i u 2017. u iznosu 235.102.190,00 kn.

U ranijim godinama ugovorene obveze za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta u 2016. iznose 312.632.263,00 kn, a u 2017. iznose 222.589.515,00 kn.

Kada se ugovorena obveza za subvencije brodogradilištima za 2016. uveća za nepodmirene obveze za zajmove iz 2014. i 2015. koji dospijevaju za vraćanje u 2016. u iznosu 576.663.260,00 kn, za financiranje ugovorenih dospjelih obveza vezanih za brodogradnju u 2016. su potrebna sredstva u iznosu 889.295.523,00 kn.

Kada se ugovorena obveza za subvencije brodogradilištima za 2017. uveća za nepodmirene obveze za zajmove iz 2014. i 2015. koji dospijevaju za vraćanje u 2017. u iznosu 235.102.190,00 kn, za financiranje ugovorenih obveza vezanih za brodogradnju u 2017. su potrebna sredstva u iznosu 457.691.705,00 kn.

Prijedlogom proračuna Ministarstva za 2016. i projekcijom proračuna za 2017. (Narodne novine 26/16), na računu subvencije i računu izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova planirana su dostatna sredstva za podmirenje dospjelih obveza prema brodogradilištima u 2016. i 2017.

Koncem 2015. obveze za rashode poslovanja su iskazane u iznosu 44.997.619,00 kn, a vrijednosno najznačajnija u iznosu 35.860.487,00 kn se odnosi na obvezu za poticaje za proizvodnju bio goriva za prijevoz, koja je podmirena početkom 2016.

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu -694.303.330,00 kn zbog zajmova iz 2014. i 2015., koji dospijevaju za povrat u idućim godinama.

U okviru izvanbilančnih zapisa iskazanih početkom 2015. u iznosu 983.328.450,00 kn, evidentirana su potraživanja od državnog proračuna i obveze za subvencije za razlike u cijeni gradnje brodova i restrukturiranje tri brodogradilišta. Tijekom 2015. na računu izvanbilančnih zapisa evidentirano je 12 sudskih postupaka u tijeku, procijenjene vrijednosti 86.367.768,00 kn. Osim navedenih, evidentirana su i 352 upravna spora pojedinačne vrijednosti predmeta spora u iznosu 1,00 kn, što je ukupno 352,00 kn. Tijekom 2015. s računa izvanbilančne evidencije isknjižene su podmirene obveze prema brodogradilištima u iznosu 431.559.739,00 kn i jedan sudski spor u iznosu 1,00 kn te koncem 2015. stanje izvanbilančnih zapisa iznosi 638.136.830,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, odluke, te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektronskim medijima i tisku. Provjerene su evidencije u poslovnim knjigama i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza su korištene sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci, te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provjera izvršenja naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama te planiranje i računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, koncesije, rashodi i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama. Nepravilnosti koje su ponovljene i u 2015. se odnose na poslovanje Agencije za ugljikovodike, financiranje Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, poduzimanje mjera za namjensko korištenje sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta, poduzimanje mjera naplate potraživanja za zajam dan Gradu Šibeniku i za neopravdane subvencije dane poduzetnicima u razdoblju 2005.-2011., praćenje naplate potraživanja na temelju pravomoćnih sudskih presuda u vezi s eksploatacijom mineralnih sirovina, evidentiranje u bilančnoj evidenciji obveza za restrukturiranje brodogradilišta koje dospijevaju na podmirenje u 2016. i 2017., planiranje sredstava za podmirenje obveza u godinama u kojima obveze dospijevaju, te na provođenje programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju. Nepravilnosti utvrđene revizijom za 2015. se odnose se na računovodstveno poslovanje i rashode ostvarene na temelju ugovora o djelu.

1. Izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama
 - 1.1. Državni ured za reviziju je u ranije obavljenim financijskim revizijama utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti i propusti na bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Ministarstvo je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno da nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama:

- Revizijom za 2013. je utvrđeno da je odredbama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike propisano da navedena Agencija vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva proračunskih korisnika, a prema Statutu u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo neprofitnih organizacija. U svom očitovanju na Izvješće o obavljenoj reviziji za 2013., Ministarstvo je navelo da će u suradnji sa Agencijom za ugljikovodike, uskladiti odredbe Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike i Statuta. Revizijama za 2014. i 2015. je utvrđeno da aktivnosti za usklađivanje odredbi Zakona o Agenciji za ugljikovodike i Statuta, u dijelu koji se odnosi na vođenje poslovnih knjiga, nisu poduzete.

- Prema odredbi stavka 2. članka 11. Zakona o centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine 25/12 i 120/12), Centar se financira iz naknada za pripremu i vođenje investicija ostvarenih na temelju ugovora zaključenih s nositeljima investicija te iz drugih sredstava ostvarenih obavljanjem djelatnosti. U 2014. Ministarstvo je financiralo troškove poslovanja Centra donacijom u iznosu 5.000.000,00 kn. Kako je poslovanjem u 2014. Centar ostvario ukupne rashode za 4.579.660,00 kn više od ukupnih prihoda i imao koncem godine obveze u iznosu 7.897.271,00 kn, revizijom Ministarstva za 2014., Državni ured za reviziju je predložio preispitati opravdanost financiranja Centra proračunskim sredstvima i funkcioniranja na opisani način. U 2015. Ministarstvo je nastavilo s financiranjem Centra na isti način, donacijom proračunskih sredstava u iznosu 4.000.000,00 kn. Obveze Centra koncem 2015. iznose 10.470.221,00 kn, što je za 2.572.950,00 kn ili 32,6% više od obveza sa stanjem koncem 2014. Revizijom za 2015. je utvrđeno da nije preispitana opravdanost financiranja Centra proračunskim sredstvima i funkcioniranja na opisani način.
- Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske donesene koncem siječnja 2010., sredinom veljače 2010. objavljen je Javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju dionica brodogradilišta. Ugovori o prodaji i prijenosu dionica tri brodogradilišta (Brodograđevne industrije Split d.d., Split, Brodograđevne industrije 3. Maj d.d., Rijeka te Brodotrogir d.d., Trogir) između Republike Hrvatske (kao Prodavatelja) i kupaca, zaključeni su u 2013. U ugovorima je navedeno da je, osim prodaje dionica, namjera kroz privatizaciju osigurati i restrukturiranje brodogradilišta. Kupci su uz ponude za kupnju dionica, dostavili i Programe restrukturiranja brodogradilišta, koje su odobrili Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i Europska komisija. Republika Hrvatska se, u skladu s Programima restrukturiranja, obvezala za potrebe provedbe restrukturiranja uplatiti brodogradilištima potpore u ukupnom iznosu 2.730.646.392,00 kn, prema određenoj dinamici (do 2015. za Brodotrogir d.d., odnosno do konca 2017. za druga dva brodogradilišta). Od navedenog iznosa, do konca 2015., podmirene su obveze u iznosu 2.195.424.614,00 kn. Kupci brodogradilišta su se obvezali koristiti sredstva državne potpore isključivo u skladu s odobrenim Programima restrukturiranja, a u slučaju nenamjenskog korištenja, Prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor. Prodavatelj i kupci su odredili da nadzor i izvještavanje prodavatelja, odnosno Ministarstva, o izvršenju ugovornih obveza kupaca brodogradilišta i provedbi Programa restrukturiranja, obavlja društvo Hrvatska brodogradnja-Jadranbrod d.d. (dalje u tekstu: HBJ). HBJ je dostavio Ministarstvu mjesečne izvještaje o nadzoru realizacije Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica društva za sve tri brodogradilišta. Prema izvještajima HBJ za 2013., 2014. i 2015., najznačajnija odstupanja su utvrđena u realizaciji Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. (dalje u tekstu: BIS). Prema izvještajima HBJ, navedeno brodogradilište nema dostatno popunjene kapacitete, za dio zaključenih ugovora naručitelji nisu dostavili avansne garancije, gradnja sedam ugovorenih brodova za koje su ugovori zaključeni s društvom u vlasništvu ovog brodogradilišta duže vrijeme se odgađa zbog neriješenog financiranja, a brodovi se godinama vode u knjizi narudžbi. Nadalje, financijski izvještaji BIS-a nisu vjerodostojni, a organizacijsko i kadrovsko restrukturiranje ne provodi se u skladu s odredbama privatizacijskog ugovora. Kao vlastiti doprinos restrukturiranju (u iznosu 1.181.688.599,00 kn), BIS je iskazao stavke koje Programom restrukturiranja i Ugovorom o prodaji i prijenosu dionica nisu predviđene kao vlastiti doprinos.

Državnim potporama danim BIS-u ne financiraju se troškovi slobodnih kapaciteta. Financira se gradnja brodova te troškovi poslovanja koji uključuju i otpremnine zaposlenicima, što nije predviđeno Programom restrukturiranja. Za brodogradilišta Brodotrogir d.d., Trogir i Brodograđevna industrija 3. MAJ d.d., Rijeka, HBJ nije utvrdio značajnija odstupanja u provođenju Programa restrukturiranja i Ugovora.

Za odlučivanje o državnim subvencijama za restrukturiranje brodogradilišta, nadležna je Europska komisija (dalje u tekstu: EK), a stranka u postupku pred EK, primarno je Republika Hrvatska koja se obvezala na provedbu Programa restrukturiranja.

EK je nadležna pratiti provedbu Programa restrukturiranja i ispunjavanja uvjeta ugovorenih s Europskom unijom, vezano za visinu državnih potpora, vlastitog doprinosa, smanjivanja kapaciteta, ograničenja proizvodnje i mjera poduzetih za uspostavu održivosti.

EK je nadležna naložiti RH da od brodogradilišta zatraži povrat dane subvencije u cijelosti ili djelomično, ako Program restrukturiranja ne bude proveden.

Revizijama za 2013. i 2014., Ministarstvu je naloženo poduzeti mjere za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta iz Splita te ispunjenje obveza kupca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. Revizijom za 2015. je utvrđeno da nisu poduzete mjere za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore.

- Odredbama članka 51. Zakona o koncesijama (Narodne novine 143/12), propisano je da je davatelj koncesije dužan kontinuirano nadzirati rad koncesionara i izvršavanje njegovih obveza iz ugovora o koncesiji, što uključuje i redovito praćenje izvršavanja plaćanja naknade za koncesiju, ako je ona određena ugovorom o koncesiji te plaćanja svih ostalih obveza koje nastaju kao posljedica provedenih nadzora od strane inspekcijskih službi i drugih nadležnih tijela. Također odredbom članka 47. Zakona o proračunu je određeno da su proračunski korisnici i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Revizijom za 2014. je utvrđeno da u poslovnim knjigama Ministarstva nisu evidentirana potraživanja na temelju pravomoćnih sudskih presuda u vezi s eksploatacijom mineralnih sirovina. Također nisu pribavljeni dokazi o podmirenju obveza prema državnom proračunu za okončane sudske postupke s pravomoćnim presudama kojima je utvrđena financijska obveza koncesionara. Naloženo je postupanje u skladu s odredbama Zakona o koncesijama i Zakona o proračunu, odnosno praćenje izvršenja pravomoćnih sudskih odluka kojima je utvrđena financijska obveza gospodarskih subjekata (koncesionara) prema državnom proračunu. Revizijom za 2015. je utvrđeno da nije postupljeno prema danom nalogu.
- Revizijama za 2013., 2014. i 2015. je utvrđeno da na računu obveza nisu iskazane ugovorene obveze za restrukturiranje brodogradilišta. Koncem 2013. navedene obveze su iznosile 1.704.118.111,00 kn, koncem 2014. su iznosile 978.778.948,00 kn, a koncem 2015. su iznosile 535.221.778,00 kn.

Evidentirane su u izvanbilančnoj evidenciji, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Obavljenim revizijama Ministarstvu je naloženo na propisanim računima ustrojiti evidenciju obveza koje dopijevaju na podmirenje u narednim godinama, što do konca 2015. nije učinjeno.

- Sredstva za podmirenje obveza nisu planirana proračunima za godine u kojima obveze dopijevaju. Za financiranje rashoda za subvencije restrukturiranja brodogradilišta i razlike u cijeni gradnje brodova na temelju ugovora zaključenih u ranijim godinama, u 2014. nisu osigurana sredstva u iznosu 675.213.678,00 kn, a u 2015. u iznosu 320.344.074,00 kn. Obveze su podmirene zaduživanjem. Prema Uputama za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2015.-2017. koje je Državna riznica Ministarstva financija donijela u studenome 2014., proračunski korisnici su bili dužni prilikom planiranja rashoda realno procijeniti i najprije planirati fiksne rashode (rashode za zaposlene, materijalne rashode i ugovorne obveze), a razliku do odobrenog limita planirati za nove projekte. Ministarstvo je u 2014. i 2015. preuzimalo obveze i proračunskim sredstvima financiralo nove projekte (Mjere implementacije industrijske strategije u iznosu 90.188.421,00 kn i Provedba mjera za poticanje ulaganja u iznosu 14.948.743,00 kn), a nisu prethodno osigurana sredstva za ranije preuzete obveze.
- Mjere naplate zajma danog Gradu Šibeniku u 1998. u iznosu 39.993.791,00 kn za financiranje razgradnje i sanacije zemljišta Tvornice elektroda i fero legura nisu poduzete. Naplata zajma ugovorena je iz sredstava ostvarenih prodajom nekretnina Tvornice elektroda i fero legura. Procijenjena vrijednost nekretnina iznosi 48.510.040 EUR, a planirani završetak razgradnje proizvodnih pogona i sanacije zemljišta bio je do konca 2013. Prema dopisu gradonačelnika Šibenika iz listopada 2014., za povrat zajma nisu stečeni uvjeti, jer unatoč traženju, nisu pribavljene potrebne suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša da je sanacija okončana. Od listopada 2014. nisu poduzimane aktivnosti od strane Grada Šibenika ili Ministarstva i nije pribavljena suglasnost Ministarstva zaštite okoliša o okončanju postupka sanacije. Revizijom za 2014. naloženo je poduzimanje mjera za naplatu zajma od Grada Šibenika. Revizijom za 2015. je utvrđeno da zajam nije naplaćen i da nisu poduzete pravodobne i učinkovite mjere za njegovu naplatu.
- Za dio potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u razdoblju 2005.-2011., koja su sa stanjem koncem 2014. i 2015. iskazana u poslovnim knjigama Ministarstva u iznosu 48.744.407,00 kn, pokrenute su predstečajne nagodbe ili su nad poduzetnicima-dužnicima pokrenuti stečajni postupci. Zaključenim predstečajnim nagodbama i odlukama stečajnih vijeća je otpisan ili osporen dio potraživanja, za dio potraživanja ugovorena je obročna naplata u određenom vremenskom razdoblju, a za dio potraživanja je dogovorena naplata preuzimanjem nekretnina dužnika. Iz navedenih razloga revizijama za 2013. i 2014. naloženo je potraživanja iskazana u poslovnim knjigama Ministarstva usuglasiti sa stvarnim stanjem, a nakon toga poduzeti mjere naplate u skladu s nagodbama i odlukama stečajnih vijeća, što do konca 2015. nije učinjeno.
- Za provođenje programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju (dalje u tekstu: Program), kojeg je donijelo Ministarstvo, u 2013. i 2014., županijama su doznačena proračunska sredstva u iznosu 48.000.000,00 kn.

Namijenjena su za izdavanje jamstava sektorima prerađivačke industrije za kredite koje subjektima gospodarstva odobravaju poslovne banke, a jamstva za kredite se osiguravaju iz sredstava državnog proračuna. Nakon isteka roka povrata kredita, županije su obvezne jamstvena sredstva vratiti u državni proračun. Prema izvještajima županija, na temelju sredstava Jamstvenog fonda, do konca 2014. izdana su jamstva u iznosu 2.614.753,00 kn, što je 5,5 % raspoloživih sredstava, a preostala sredstva u iznosu 45.385.247,00 kn su deponirana u poslovnim bankama. Kamate na sredstva deponirana u bankama pripadaju županijskim potpornim institucijama (razvojnim agencijama). Osim kamata, potporne institucije ostvaruju od poduzetnika-korisnika kredita naknadu za korištenje jamstva te naknadu za obradu zahtjeva za izdavanje jamstva, što poduzetnicima poskupljuje kreditna sredstva. Prema obrazloženju Ministarstva, sredstva Programa se ne koriste dovoljno zbog slabog odaziva poslovnih banaka za kreditiranje poduzetnika, odnosno zahtjevnog kreditnog rejtinga kojega mora zadovoljiti poduzetnik, a ocjenjuje ga poslovna banka-kreditor. Kako ciljevi određeni Programom nisu postignuti, revizijom poslovanja Ministarstva za 2014. predloženo je preispitati provođenje Programa na dotadašnji način. Financijskim planom Ministarstva za 2015. nisu planirana sredstva za ovaj Program. Revizijom poslovanja Ministarstva za 2015. je utvrđeno da su od 48.000.000,00 kn doznačenih županijama u 2013. i 2014., do konca 2015. izdana jamstva u ukupnom iznosu 9.912.563,00 kn, što je 20,7 % raspoloživih sredstava, a sredstva u iznosu 38.087.437,00 kn ili 79,3 % su deponirana kod poslovnih banaka. U rujnu 2015. Ministarstvo je donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Programa jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji prema kojoj je određeno da se jamstva, osim obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima, izdaju i mikro-poduzetnicima te je smanjen kreditni rejting poduzetnika potreban za odobrenje jamstva. Dotadašnja kreditna kvaliteta koja nije niža od razine „dovoljna sposobnost plaćanja“, zamijenjena je kreditnom kvalitetom koja nije niža od razine „sposobnost plaćanja osjetljiva na nepovoljne okolnosti“, odnosno „sposobnost plaćanja vjerojatno će biti umanjena u nepovoljnim okolnostima“, odnosno minimalna godišnja premija za koju jamči država je premija sigurne luke. Prema tumačenju Europske komisije, državno jamstvo ne predstavlja državnu potporu, ako se na iznos za koji efektivno jamči država plaća minimalna godišnja premija (premija sigurne luke). Dopisom iz rujna 2015. Ministarstvo je zatražilo mišljenje Ministarstva financija o navedenoj Odluci.

U odgovoru iz studenoga 2015., Ministarstvo financija navodi da nije nadležno odrediti premiju za jamstvo, kategorizaciju rizika za poduzetnike, kao ni preispitati prikladnost razine premija. Napominje da je navedeno u nadležnosti davatelja državnih potpora. Nadalje, Ministarstvo financija navodi da Ministarstvo može dostaviti Program na ocjenu Europskoj komisiji. Do konca 2015. Program nije izmijenjen niti dostavljen na ocjenu Europskoj komisiji.

- 1.2 *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za izvršenje naloga i preporuka u ranije obavljenim revizija. U očitovanju su navedena obrazloženja u vezi s danim nalozima. Ministarstvo se nije očitovalo u vezi s usklađivanjem odredbi Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike i Statuta navedene Agencije u dijelu koji se odnosi na vođenje poslovnih knjiga.*

U vezi s financiranjem Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija u očitovanju se navodi da je prema dopisu Ministarstva financija od 14. listopada 2015. Centar upisom u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika od 2016. prešao iz sustava neprofitnih organizacija u proračunski sustav. Uključen je u državni proračun za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. Prema najavama Vlade Republike Hrvatske, u 2016. se planira pripajanje Centra Agenciji za investicije i konkurentnost.

U vezi s poduzimanjem mjera za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta iz Splita te ispunjenje obveza kupca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. obrazlaže se da je na temelju sadržaja mjesečnih Izvješća Hrvatske brodogradnje-Jadranbrod d.d. koji se odnose na realizaciju Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica društva Brodograđevna industrija Split, Ministarstvo zatražilo od brodogradilišta da uskladi svoje poslovanje u odnosu na Program restrukturiranja na način da dostavi na odobrenje Ministarstvu sve izmjene koje se u odnosu na odobreni Program restrukturiranja u brodogradilištu provode i/ili namjeravaju provesti u budućnosti. Temeljem navedenog zahtjeva, brodogradilište je u listopadu 2014. dostavilo Ministarstvu i Hrvatske brodogradnje-Jadranbrod d.d. izmjene i dopune Programa restrukturiranja (verzije 1.0.1 – izmjenu verzije 4.2.1). Nakon dostavljenih komentara Ministarstva na isti, Brodograđevna industrija Split je u travnju 2015. godine dostavio novi tekst Izmjena i dopuna Programa restrukturiranja. Ministarstvo je za kritički osvrt izmijenjenog Programa restrukturiranja i izradu prijedloga Aneksa Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split angažirao konzultante. Temeljem analiza koje su izradili konzultanti u 2015. i 2016. održano je više sastanaka sa predstavnicima brodogradilišta sa ciljem definiranja konačnog teksta Dopune Programa restrukturiranja i dodatka Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica, što za sada još nije postignuto zbog oprečnih stavova predstavnika Ministarstva i predstavnika brodogradilišta u pogledu ispunjavanja obveza te Ministarstvo provodi dodatne analize.

U vezi s praćenjem plaćanja obveza koje nastaju kao posljedica provedenih nadzora eksploatacije mineralnih sirovina, navodi se da u okviru Ministarstva, Uprava za inspekcijske poslove u gospodarstvu, Služba nadzora u području rudarstva, vodi jedinstvenu evidenciju pokrenutih postupaka u prekršajnim i kaznenim predmetima uz mjere oduzimanja imovinske koristi, te istovremeno u građanskim predmetima radi stjecanja bez osnove, kao i dosuđenim presudama i rješenjima sudova u ovim predmetima. O pokretanju postupka u kaznenim i građanskim predmetima samostalno odlučuje Državno odvjetništvo, koje ove postupke vodi po službenoj dužnosti i na koje odluke inspekcija nema utjecaja. Podaci u evidenciji o odlukama sudova temelje se na dostavljenim odlukama prekršajnih sudova za prekršajne postupke, dok u kaznenim i građanskim predmetima podatke inspekciji dostavlja Državno odvjetništvo koje odlučuje o pokretanju ovih postupaka i zastupa ih pred sudom. Državno odvjetništvo nema zakonsku osnovu za dostavljanje inspekciji odluke sudova u kaznenim i građanskim predmetima, ali kroz kontakte sa Državnim odvjetništvom dogovorili su dostavu presuda, no istog se ne pridržavaju sva Općinska i Županijska državna odvjetništva. Inspekcija nema evidenciju o naplati po odlukama suda u rečenim predmetima, te istu ne može niti voditi. U prekršajnim postupcima, odluku o kaznama i oduzimanju imovinske koristi donosi nadležni Prekršajni sud, te je i zadaća suda da vodi evidenciju o provođenju sudskih rješenja.

Ne postoji obveza izvještavanja inspekcije o izvršenju, odnosno naplati po istima, dok evidencija o uplatama u kaznenim i građanskim predmetima u nadležnosti je Državnog odvjetništva. Sektor za financije, proračun i nabavu je u siječnju 2015. godine uspostavio izvanbilančnu evidenciju o sudskim sporovima u tijeku u skladu s preporukom revizije u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2013. godinu.

U vezi s evidentiranjem obveza Ministarstvo navodi da je ugovorene obveze vezane za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta koje dospijevaju na plaćanje u periodu od 2015. do 2017. godine u ukupnom iznosu 978.778.948,00 kuna evidentiralo na računu izvanbilančnih zapisa. U rujnu 2014. je upućen dopis Ministarstvu financija i zatraženo mišljenje za evidentiranje obveza u poslovnim knjigama vezane za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta. Ministarstvo je dobilo usmenu potvrdu da su obveze dobro evidentirane, u slučaju da zaprimimo drugačije mišljenje od Ministarstva financija vezano za evidentiranje obveza, Ministarstvo će postupiti po istome.

U vezi s planiranjem sredstava za podmirenje obveza u godini dospijeća u očitovanju se navodi da je u okviru proračunskih limita za razdoblje od 2015. do 2017. određenog od strane Ministarstva financija, Ministarstvo izradilo prijedlog Financijskog plana državnog proračuna za 2015. Tijekom 2014. godine Republika Hrvatska je ušla u proceduru prekomjernog deficita te su uvedene mjere kako bi se usvojile preporuke Vijeća Europske unije koje obuhvaćaju ograničenja isplate iznosa subvencija. Iz prethodno navedenog proizlazi da Ministarstvo s dobivenim limitom nije bilo u mogućnosti planirati dostatna financijska sredstva za podmirenje svih obveza za restrukturiranje brodogradilišta i potpisanih ugovora o cesiji i factoringu koji su dospijevali na podmirenje u 2015. U pregovorima s Ministarstvom financija vezano za izradu državnog proračuna za razdoblje 2016. - 2018. uvaženi su argumenti Ministarstva i osigurana dodatna sredstva u proračunu za 2016. kako bi se podmirile sve postojeće obveze prema brodogradilištima i factoringu. Na temelju članaka 11. i 14. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (NN 111/12 i 28/13), u 2015. je isplaćeno 14.948.743,00 kn, radi se o poticajnim mjerama za kapitalne troškove investicijskih projekata i poticajima za opravdane troškove novih radnih mjesta povezanih sa investicijskim projektima. Radi o isplatama za subjekte, velike poduzetnike budući da je u smislu provođenja navedenog Zakona, Ministarstvo nadležno za velike poduzetnike.

U vezi s poduzimanjem mjera naplate zajma danog Gradu Šibeniku u 1998. u iznosu 39.993.791,00 kn, Ministarstvo je u suradnji sa Agencijom za investicije i konkurentnost bilo zaduženo za organizaciju sastanka, koji je održan u ožujku 2015. Sastanku su prisustvovali i predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva financija, Ministarstva zaštite okoliša i prirode te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u cilju pripreme projekta za objavu javnog poziva za iskaz interesa potencijalnih investitora. Krajem travnja 2015. grad Šibenik je zatražio očitovanje od Ministarstva financija o mogućem otpisu dijela duga Gradu Šibeniku i o mogućnosti ponovnog pokretanja predstečajne nagodbe kako bi se riješili imovinsko pravni odnosi vezani za bivši TEF. Očekuje se da će Ministarstvo zaštite okoliša i prirode pronaći rješenje za davanje suglasnosti o okončanju postupka sanacije. Ministarstvo je kontaktiralo Grad Šibenik u ožujku i lipnju 2015. i zatražilo informaciju o poduzetim aktivnostima u vezi s navedenom problematikom. Iz dokumentacije koju nam je Grad Šibenik dostavio razvidno je da je Grad poduzimao niz mjera u cilju rješavanja problematike.

Između ostalog inicirao je sastanak u travnju u Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, a dopisom od 2. veljače 2016. izvijestio je Vladu Republike Hrvatske o ovoj problematici. Ministarstvo napominjemo da u Sporazumu o zajmu zaključenom između Republike Hrvatske, Grada Šibenika i TEF-a nije definiran rok povrata zajma. Sva dugovanja Grad trebao podmiriti iz buduće prodaje zemljišta TEF-a. Radi se o kompleksnoj problematici u koju je uključeno više tijela državne uprave te Ministarstvo ne može utjecati na pribavljanje suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode o okončanju postupka sanaciji jer je to u njihovoj isključivoj nadležnosti.

U vezi s potraživanjima od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u razdoblju od 2005. do 2011., Ministarstvo je u veljači 2016. utvrdilo da stvarni iznos potraživanja iznosi 5.760.406,00 kn, sukladno završenim postupcima predstečajnog ili stečajnog postupka nad vjerovnicima. Služba za računovodstvo je na temelju vjerodostojne dokumentacije brisala iz poslovnih knjiga potraživanja u iznosu 42.984.000,88 kn. Za veći dio potraživanja prijavljenih u stečajnom postupku utvrđena je nemogućnost naplate zbog nedostatka imovine stečajnih dužnika. Potraživanja od poduzetnika iz predstečajne nagodbe svedena su na iznose, sukladno sklopljenim predstečajnim nagodbama, te se prati njihova naplata prema usvojenoj dinamici iz programa restrukturiranja.

U vezi s provođenjem programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju navodi se da je Ministarstvo u 2015. pokrenulo izmjene i dopune navedenog Programa. Međutim, ciljevi određeni Programom nisu ostvareni. Stoga je Ministarstvo donijelo odluku da neiskorištena sredstva vratiti u Državni proračun Republike Hrvatske.

Ministarstvo je i nadalje obvezno postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

- Bilanca

U Bilanci stanja na dan 31. prosinca 2015. ukupna potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 56.229.044,00 kn su iskazana kao nedospjela, iako je za veći dio potraživanja od korisnika subvencija za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn te od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 5.336.282,00 kn, dospjela naplata.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15 i 93/15), osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna.

U poslovnim knjigama i Bilanci sa stanjem koncem 2015., u okviru računa novac u banci i blagajni iskazano je 7.650.197,00 kn. Od navedenog iznosa, na novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka se odnosi 7.650.195,00 kn, odnosno 1.094.167 USD po tečaju 6,99 kn za 1 USD.

Sredstva se odnose na dio darovnice od Zaklade globalnog fonda zaštite okoliša (GEF), za provođenje projekta Obnovljivi izvori energije putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond). Sredstva darovnice se nalaze na računu uvjetovanih kredita kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR).

Republici Hrvatskoj je sredinom 2005. odobrena Darovnica Zaklade Globalnog fonda zaštite okoliša (GEF), odnosno Međunarodne banke za obnovu i razvitak (IBRD) kao provedbene agencije GEF-a. Darovnica je odobrena u iznosu 5.500.000 USD, a namijenjena je za financiranje provedbe projekta Obnovljivi izvori energije. Osnovni cilj Projekta bio je podrška razvoju ekonomski i ekološki održivog tržišta obnovljivih izvora energije. Predviđeno trajanje Projekta bilo je do konca svibnja 2010.

Institucije Republike Hrvatske uključene u realizaciju darovnice su: Ministarstvo financija (primatelj darovnice), Ministarstvo gospodarstva (resorno ministarstvo nadležno za projekte obnovljivih izvora - korisnik darovnice), Hrvatska banka za obnovu i razvitak (provedbeno tijelo), Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (partner Projekta u dijelu pripreme i financiranja konkretnih projekata obnovljivih izvora energije).

Projekt obnovljivih izvora energije se sastoji od dvije provedbene komponente: komponenta (A) razvoja tržišta koja obuhvaća pružanje konkretne pomoći odnosno podrške institucijama Republike Hrvatske koje su uključene u provedbu Projekta, odnosno razvoj energetske tržišta kroz određeni broj definiranih paketa savjetodavnih ili tehničkih usluga putem angažiranja odgovarajućih konzultantskih resursa.

Komponenta (B) priprema pojedinih projekata obnovljivih izvora energije sastoji se od: savjetodavne pomoći (know-how) svim sudionicima vezanim uz razvojne aktivnosti (financiranje, dozvole, studije izvodljivosti, zaštita okoliša i ostalo) na pripremi i provođenju konkretnih pojedinih projekata izgradnje objekata obnovljivih izvora energije te davanja kreditnih sredstava (tzv. CLF – Contingent Loan Facility) za pripremu kvalificiranih pojedinih projekata u ranoj fazi, što znači izradu potrebne pripreme dokumentacije za ishođenje potrebnih dozvola temeljem kojih je moguća daljnja implementacija svakog pojedinog projekta.

Od ukupnog iznosa darovnice, za kreditiranje poduzetnika namijenjeno je 2.000.000 USD. Krediti su odobravani putem HBOR-a uz suradnju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Za navedene kredite je zaključeno 15 ugovora kojima su ugovorena ukupno raspoloživa sredstva darovnice za kredite u iznosu 2.000.000 USD. Prema obrazloženju Ministarstva, sredstva u iznosu 1.094.167 USD su odobrena, odnosno unutar su ugovorenih kredita, a nisu povučena, jer pojedini korisnici kredita nisu u potpunosti povukli odobrena im sredstva, a pojedini su u potpunosti odustali od kredita. Rok za korištenje sredstava darovnice je bio do konca 2010.

Prema ugovoru o provedbi darovnice iz 2005., zaključenom između Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva i HBOR-a, u slučaju da po dovršetku Projekta na računu uvjetovanih kredita preostanu neiskorištena sredstva, ta sredstva HBOR treba uplatiti na račun Fonda na način i u rokovima koji će biti određeni ugovorom zaključenim između HBOR-a i Fonda.

Također, prema odredbi Ugovora o provedbi Projekta obnovljivih izvora energije zaključenog u svibnju 2006. između Fonda i HBOR-a, u slučaju da po dovršetku Projekta na računu uvjetovanih kredita preostanu neiskorištena sredstva te ako se primatelj darovnice (Ministarstvo financija) i IBRD (provedbeno tijelo davatelja darovnice) o tome u pisanom obliku usuglase, preostala sredstva će HBOR u roku od 14 dana isplatiti na račun Fonda.

U vezi s iskazivanjem podataka u financijskim izvještajima, Državni ured za reviziju nalaže utvrditi točne iznose dospjelih potraživanja te ih upisati u Bilancu radi prezentiranja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Ministarstva.

U vezi s provođenjem Projekta obnovljivih izvora energije, s obzirom da sredstva u iznosu 1.094.167 USD ne pripadaju Ministarstvu, u cilju realnijeg iskazivanja podataka u poslovnim knjigama i Bilanci, Državni ured za reviziju predlaže, u skladu sa odredbama ugovora o provedbi darovnice, pokrenuti postupke za prijenos sredstava na račun Fonda.

- Popis imovine i obveza

Izvešće o izvršenom popisu imovine, obveza i potraživanja sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. je sastavljeno 29. siječnja 2016. Prema podacima u navedenom Izvešću, Središnje povjerenstvo je predložilo rashod ukupne imovine nabavne vrijednosti 4.973.908,00 kn, ispravka vrijednosti 4.841.843,00 kn, sadašnje vrijednost 132.065,00 kn. Vrijednosno najznačajnija pojedinačna vrijednost predložena za rashod se odnosi na sistemski program nabavne vrijednosti 2.999.980,00 kn, bez sadašnje vrijednosti. Rashodovani sistemski program je bio na korištenju kod APIS-a. Navedena imovina je brisana iz poslovnih knjiga, iako Ministarstvo nije donijelo odluku o daljnjem postupanju vezano za predloženi rashod imovine (fizičko uništenje, darivanje ili prodaja).

U kolovozu 2015., Ministarstvo financija je donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza. Prema navedenoj Uputi, isknjiženje imovine iz knjigovodstvene evidencije ne može se provesti na temelju odluke o rashodovanju, nego na temelju izvornih dokumenata o prodaji ili donaciji (ako se rashodovana imovina prodala ili donirala), odnosno komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine (ako se rashodovana imovina dala uništiti).

Državni ured za reviziju nalaže prije brisanja rashodovane imovine iz poslovnih knjiga donijeti odluku o načinu likvidacije navedene imovine kako je propisano Uputom o popisu imovine i obveza.

- 2.2. *Prihvaćen je nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi s računovodstvenim poslovanjem. U očitovanju se navodi da je uvidom u dostavljenu dokumentaciju Ugovor i zapisnike o preuzimanju iz 2008. između Ministarstva i APIS-a te obavljenim razgovorom s djelatnicima koji imaju saznanja u vezi s portalom Moja uprava, Ministarstvo ispravno postupilo kada je brisalo imovinu iz knjigovodstvene evidencije.*

3. Rashodi za naknade izvršiteljima usluga na temelju ugovora o djelu

- 3.1. Rashodi za naknade izvršiteljima usluga na temelju ugovora o djelu za 2014. su ostvareni u iznosu 1.844.937,00 kn, što je 3,7 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva. Rashodi za naknade izvršiteljima usluga na temelju ugovora o djelu za 2015. su ostvareni u iznosu 3.722.447,00 kn, što je 6,9 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva. Ugovori o djelu su zaključeni s dvadeset šest vanjskih izvršitelja, a u najvećem dijelu se odnose na savjetodavne i ostale usluge u vezi s arbitražnim postupkom s Republikom Mađarskom.

Rashodi za naknade putem ugovora o djelu su ostvareni u iznosu većem od propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 49/12-pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15 i 138/15). Odredbom članka 62. navedenog Zakona je propisano da izdaci za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za bruto plaće za redovan rad s doprinosima osiguranim za to tijelo.

Državni ured za reviziju nalaže ostvarivanje rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu najviše do visine propisane odredbama Zakona o državnim službenicima.

- 3.2. *Nije prihvaćen nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi s naknadama izvršiteljima usluga na temelju ugovora o djelu najviše do visine propisane odredbama Zakona o državnim službenicima. U obrazloženju se navodi da je Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o davanju suglasnosti Ministarstvu gospodarstva za zastupanje pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova u Washingtonu i Odluku o davanju suglasnosti za zastupanje pred arbitražnim sudom u Ženevi. Suglasnosti su bile uvjet za zastupanje Republike Hrvatske u arbitražnom postupku pred arbitražnim sudom. U svrhu uspješnog vođenja arbitražnog postupka angažirano je odvjetničko društvo, te putem ugovora o djelu angažirani su inozemni i tuzemni vještaci. Ministarstvo je postupilo u skladu s predmetnim odlukama Vlade Republike Hrvatske.*

- 3.3. Državni ured za reviziju ne osporava navode koji se odnose na činjenicu da su u 2015. poduzimane aktivnosti u vezi sa zastupanjem pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova u Washingtonu i zastupanjem pred arbitražnim sudom u Ženevi, za što su u 2015. ostvareni rashodi u iznosu 48.427.440,00 kn. Navedeni rashodi se odnose na usluge odvjetničkog društva u iznosu 29.892.933,00 kn, usluge vještačenja u iznosu 12.068.884,00 kn, sudske pristojbe u iznosu 6.318.362,00 kn te na druge usluge u iznosu 147.261,00 kn. U okviru rashoda za usluge vještačenja, na temelju ugovora o djelu, ostvareni su rashodi u iznosu 3.107.356,00 kn. Neto naknada izvršiteljima usluge je ugovorena u iznosu 2.280,00 kn po satu. Rashodi su ostvareni za usluge analize dokumentacije u vezi s arbitražnim postupkom, prikupljanja i analize sudske prakse, pripreme za sastanke, sastanke s odvjetnikom i slično.

Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima je propisana, između ostalog, visina dopuštenih rashoda za ove namjene. Izuzeća od primjene odredbi ovog članka vezano uz visinu rashoda iznad dopuštene nisu propisana navedenim Zakonom niti drugim propisima. Zbog svega prednje navedenog Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga o ostvarivanju rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu najviše do visine propisane odredbama Zakona o državnim službenicima.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2013. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na neusklađenost odredbi Zakona o agenciji za ugljikovodike i Statuta Agencije za ugljikovodike, pribavljanje dokaza o podmirenju obveze prema državnom proračunu po okončanim sudskim postupcima s pravomoćnim presudama kojima je utvrđena financijska obveza gospodarskih subjekata (koncesionara) u vezi s korištenjem mineralnih sirovina, evidentiranje obveza te propust vezano uz poduzimanje mjera za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta, ispunjenje obveza kupaca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. Revizijom obavljenom za 2014. je utvrđeno da navedene nepravilnosti nisu otklonjene Revizijom za 2014. su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na planiranje nedostatnih sredstava za podmirenje obveza za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta, provođenje programa Jamstveni fond, financiranje Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, evidentiranje rashoda u godini na koju se ne odnose, ostvarenje rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu u iznosu koji je veći od 2,0 % ukupnog iznosa sredstava osiguranog za osnovne plaće s doprinosima, izostanak poduzimanja mjera naplate potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn i te za zajam danom gradu Šibeniku u iznosu 39.993.791,00 kn, evidentiranje potraživanja na temelju pravomoćnih sudskih presuda u vezi s eksploatacijom mineralnih sirovina te praćenje naplate kazni i naknada šteta u državni proračun u vezi s korištenjem mineralnih sirovina. Revizijom obavljenom za 2015. je utvrđeno da su nepravilnosti utvrđene revizijama za 2013. i 2014. ponovljene, odnosno nisu otklonjene. (točka 1. Nalaza)
 - Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu za 2015. su ostvareni u iznosu 3.722.447,00 kn, što je 6,9 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva. Navedeni rashodi su ostvareni u iznosu većem od propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima. Prema odredbama navedenog Zakona, rashodi za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava osiguranih za bruto plaće za redovan rad s doprinosima za Ministarstvo. (točka 3. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na razvoj i unaprjeđenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, instrumente i mjere gospodarske politike; industrijsku politiku i politiku primjene inovacija i novih tehnologija; sudjeluje u politikama razvoja iz područja prerađivačke, drvno-prerađivačke i prehrambene industrije; upravljanje jamstvenim fondom za unaprjeđenje industrije; poslove vezane uz primjenu i korištenje prava intelektualnog i industrijskog vlasništva i poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva; energetska politiku Republike Hrvatske; rudarstvo; strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza. Obavlja i inspekcijske poslove u gospodarstvu. Sudjeluje u koordinaciji strategije upravljanja državnom imovinom, uključujući i restrukturiranja i sanacije pravnih osoba, izradi analiza u postupcima restrukturiranja trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te upravljanja vlasničkim udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske. Također sudjeluje u pripremi strateških i operativnih dokumenata i programa za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unaprjeđenju konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva. Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na razvoj, unaprjeđenje i koordinaciju sustava javnih nabava; unaprjeđenje i razvoj sustava koncesija u području svoje nadležnosti i nadzor nad njegovim provođenjem te unaprjeđenje i razvoj sustava javno-privatnog partnerstva. Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti. Početkom 2015. u Ministarstvo je bilo 365, a koncem 2015. je bilo 380 zaposlenika. Od 16. studenoga 2012. do 22. siječnja 2016., zakonski zastupnik Ministarstva je bio ministar Ivan Vrdoljak. Nakon navedenog datuma zakonski zastupnik je ministar Tomislav Panenić. Ukupno ostvareni prihodi za 2015. iznose 977.524.087,00 kn, a ukupni rashodi 1.016.228.050,00 kn te manjak prihoda iznosi 38.703.963,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz 2014. je iznosio 5.805.205,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 32.898.758,00 kn. Vrijednosno su značajniji prihodi iz državnog proračuna u iznosu 575.329.113,00 kn koji čine 58,9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka te primici od zaduživanja u iznosu 320.344.072,00 kn koji čine 32,8 % ukupnih prihoda i primitaka. Prihodi iz državnog proračuna su namijenjeni za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 573.290.213,00 kn te za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.038.900,00 kn. Primici od zaduživanja su namijenjeni za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta. Vrijednosno su značajniji rashodi za subvencije u iznosu 594.103.821,00 kn, izdaci za otplate zajmova u iznosu 184.970.929,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 79.588.816,00 kn, ostali rashodi u iznosu 78.481.881,00 kn (prijenosi EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna u iznosu 66.946.721,00 kn i tekuće donacije u iznosu 11.535.160,00 kn) te rashodi za zaposlene u iznosu 50.906.043,00 kn. Koncem 2015. potraživanja su evidentirana u iznosu 148.491.276,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja od korisnika subvencija za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn, od županija za jamstveni fond u iznosu 48.000.000,00 kn, od grada Šibenika za zajam u iznosu 39.993.791,00 kn, od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 5.336.282,00 kn te od brodogradilišta iz Vela Luke za zajam u iznosu 4.160.000,00 kn. Koncem 2015. obveze su iskazane u iznosu 860.200.739,00 kn. Odnose se na obveze za zajmove iz 2014. i 2015. u iznosu 815.203.120,00 kn te za rashode poslovanja u iznosu 44.997.619,00 kn. Na dospjele se odnosi 182.645.446,00 kn (za zajmove 146.746.035,00 kn i rashode poslovanja 35.899.411,00 kn), a na nedospjele obveze se odnosi 677.555.293,00 kn (za zajmove 668.457.085,00 kn i rashode poslovanja 9.098.208,00 kn).

Planom nabave roba, radova i usluga za 2015. je planirana nabava u iznosu 13.574.723,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedene, bagatelna nabava je planirana u iznosu 6.987.154,00 kn. Ministarstvo vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Registar ugovora, plan nabave te izmjene i dopune plana nabave su objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva. Upravi za sustav javne nabave je dostavljeno Izvješće o javnoj nabavi za 2015. u propisanom roku. Prema navedenom Izvješću, u 2015. su zaključena četiri ugovora i jedan okvirni sporazuma o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti 1.357.351,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave, zaključena su dva ugovora i jedan okvirni sporazum za nabavu usluga u vrijednosti 846.000,00 kn, a jedan ugovor je zaključen za nabavu roba u vrijednosti 224.101,00 kn. Ministarstvo je zaključilo jedan ugovor na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave za nabavu usluge u vrijednosti 287.250,00 kn. Izuzećem od primjene Zakona o javnoj nabavi nabavljena je usluga izrade Programa korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016.-2030., u vrijednosti 1.069.793,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn je iznosila ukupno 5.856.330,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju odluke Ministarstva, u 2015. je poništen jedan postupak javne nabave. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013. i 2014. te na rashode na temelju ugovora o djelu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.